

DIET

KANNUR

STEPS

TIPS AND TECHNIQUES FOR WRITING
STRESS FREE EXAMINATION IN DIFFERENT SUBJECTS

संस्कृतम्

പ്രിയ അധ്യാപകരേ,

SSLC വിജയശതമാനം മികച്ചതാക്കുന്നതിൽ നമ്മുടെ അധ്യാപകർ നിരന്തര ശ്രമം നടത്തിവരികയാണല്ലോ. അതു കൊണ്ടു തന്നെ മികച്ച വിജയശതമാനം സംസ്ഥാനതലത്തിൽ നേടാൻ നമുക്കാകുന്നുമുണ്ട്. കോവിഡ് 19 മഹാമാരിയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ വളരെ പരിമിതമായ ദിവസങ്ങൾ മാത്രമേ ഈ വർഷം ക്ലാസ് റൂം അധ്യയനം സാധ്യമാവുന്നുള്ളൂ. അതുകൊണ്ടുതന്നെ യാതൊരു ആശങ്കകളുമില്ലാതെ ആത്മവിശ്വാസത്തോടെ മുഴുവൻ കുട്ടികളേയും പരീക്ഷയ്ക്ക് പ്രാപ്തരാക്കുക എന്നത് നമ്മുടെ കടമയാണ്. ഗുണമേന്മയുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം കുട്ടികളുടെ അവകാശമാണ് . പഠനത്തിൽ പ്രയാസം അനുഭവിക്കുന്ന കുട്ടികൾക്കും മുഴുവൻ വിഷയങ്ങളിലും C+ ഗ്രേഡ് എങ്കിലും നേടുക എന്ന ലക്ഷ്യംവെയ്ക്കുക കൊണ്ട് ഡയറ്റ് കണ്ണൂരിന്റെയും തലശ്ശേരി വിദ്യാഭ്യാസജില്ലയുടെയും നേതൃത്വത്തിൽ തുടക്കം കുറിക്കുന്ന പരിപാടിയാണ് **STEPS** (Tips and Techniques for writing stress free examination in different subjects). ഇതിന്റെ ഭാഗമായി ഓരോ വിഷയത്തിനും ചിട്ടയായ ഒരു പ്രവർത്തനപദ്ധതി രൂപപ്പെടുത്തിയിരിക്കുകയാണ്. പൊതുപരീക്ഷയുടെ ചോദ്യ മാതൃക മുന്നിൽക്കണ്ടു കൊണ്ട് പ്രധാന ഊന്നൽമേഖല കുട്ടികളിൽ ഉറപ്പിക്കാൻ പര്യാപ്തമായരീതിയിലാണ് ഇത് ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. ഈ പ്രവർത്തന പദ്ധതി ക്ലാസ്റൂമിൽ പരമാവധി പ്രയോജനപ്പെടുത്താൻ കഴിയട്ടെ. എല്ലാ വിദ്യാർത്ഥികളേയും ഉന്നത വിജയത്തിലേക്ക് നമുക്ക് നയിക്കാം.

സ്നേഹപൂർവ്വം

പാലയാട്
25-0102021

പ്രിൻസിപ്പാൾ
ഡയറ്റ് കണ്ണൂർ

ഡി ഇ ഒ
തലശ്ശേരി

संस्कृतचौधमातृका

परीक्षार्थिनां कृते कानिचित् प्रश्नोत्तराणि अत्र मातृकारूपेण प्रदीयते ।

- १ भूगतौ अश्विनीसुतौ (देववैद्यौ) कौ ?
परिश्रमो मिताहारश्च ।
- २ सुखदुःखयोः कर्ता इति कं मन्येत ?
आत्मानम् ।
- ३ धनानाम् उत्तमं किम् ?
श्रुतम् ।
- ४ " दीनवत्सला जननी " इति कथा कस्माद् उद्धृता ?
महाभारतात् ।
- ५ " अयि शुभे! किमेवं रोदिषि " - कस्य वचनमिदम् ?
इन्द्रस्य ।
- ६ का अपत्येषु तुल्यवत्सला ?
जननी ।
- ७ " दशपुत्रसमो द्रुमः " - इति वचनं कस्मिन् ग्रन्थे भवति ?
वृक्षायुर्वेदे ।
- ८ वृक्षायुर्वेदस्य कर्ता कः ?
सुरपालः ।
- ९ वृक्षायुर्वेदे कति अध्यायाः सन्ति ?
त्रयोदशः ।
- १० कति सस्यभेदानि सन्ति ?
चतुर्विधानि ।
- ११ मधुसूक्तं कस्मिन् वेदे अस्ति ?
ऋग्वेदे ।
- १२ अद्वैतचिन्ताप्रतिष्ठापकः कः ?
शङ्कराचार्यः ।
- १३ शङ्करदिग्विजयस्य कर्ता कः ?
माधवविद्यारण्यस्वामि ।

- १४ कनकधारास्तवस्य कर्ता कः ?
शङ्कराचार्यः ।
- १५ " धनहीनस्य गृहं विवेश सः " - सः कः ?
शङ्कराचार्यः ।
- १६ गृहिणी वटवे किं प्रददौ ?
आमलकम् ।
- १७ मुरभित्कुटुम्बिनी का ?
महालक्ष्मी ।
- १८ सर्वधेनूनां माता का ?
सुरभी ।
- १९ फलपाकान्तः सस्यभेदः कः ?
ओषधीः ।
- २० " गच्छ वत्से सर्वं भद्रं जायेत" - कस्येदं वचनम् ?
इन्द्रस्य

पदच्छेदः

तावनादृत्य- तौ + अनादृत्य
नैवाहम् - न + एव + अहम्
शनैरर्थः - शनैः + अर्थः
तस्माच्छ्रेयस्करम् - तस्मात् + श्रेयस्करम्
तुष्टिरुत्तमा- तुष्टिः + उत्तमा
कुर्वन्नासीत् - कुर्वन् + आसीत्
सहजैव - सहजा + एव
दुःखिताभूत् - दुःखिता + अभूत्
सत्स्वपि - सत्सु + अपि
उक्तिरियम् - उक्तिः + इयम्
नो वनस्पतिः - नः + वनस्पतिः
सम्पन्नेऽस्मिन् - सम्पन्ने + अस्मिन्
धिगिदम् - धिक् + इदम्

तावागतौ - तौ आगतौ
चैवात्र - च एव अत्र
तैरपि - तैः अपि
तच्छ्रेयसे - तत् श्रेयसे
वृष्टिरुद्धता - वृष्टिः उद्धता
गच्छन्नासीत् - गच्छन् आसीत्
तनूजैव - तनूजा एव
लज्जिताभवत् - लज्जिता अभवत्
महत्स्वपि - महत्स् अपि
शक्तिरिव - शक्तिः इव
जनो वदति - जनः वदति
वनेऽस्मिन् - वने अस्मिन्
वागियम् - वाक् इयम्

विग्रहवाक्यम् / समस्तपदम्

मिताहारः - मितः च असौ आहारः च
सुखदुःखयोः - सुखं च दुःखं च सुखदुःखे तयोः
तुल्यवत्सला - तुल्यं वात्सल्यं यस्याः सा
सुराधिपः - सुराणां अधिपः
तरुमहिमा - तरोः महिमा
धनहीनः - धनेन हीनः
वटुवर्यः - वटुषु वर्यः
सादरम् - आदरेण सह वर्तते
ज्ञाननिधिः - ज्ञानं निधिः यस्य सः
नवनीतकोमलम् - नवनीतम् इव कोमलम्
कनकामलकम् - कनकम् एव आमलकम्
आत्मवान् - आत्मा अस्मिन् अस्ति इति

अल्पाहारः - अल्पः च असौ आहारः च ।
पत्रपुष्पयोः - पत्रं च पुष्पं च पत्रपुष्पे, तयोः ।
पुत्रवत्सला - पुत्रे वात्सल्यं यस्याः सा ।
जनाधिपः - जनानां अधिपः ।
गुरुमहिमा - गुरोः महिमा ।
गुणहीनः - गुणेन हीनः ।
मुनिवर्यः - मुनिषु वर्यः ।
सस्नेहम् - स्नेहेन सह वर्तते ।
तपोनिधिः - तपः निधिः यस्य सः ।
चन्द्रिकासुन्दरम् - चन्द्रिका इव सुन्दरम् ।
मुखपद्मम् - मुखम् एव पद्मम् ।
बलवान् - बलम् अस्मिन् अस्ति इति ।

समानपदानि

कृषीवलः - कर्षकः, कृषकः ।
वृषभः - वृषः, ऋषभः, बलीवर्दः, पुङ्गवः ।
जननी- माता, अम्बा ।
पुत्रः - तनयः, आत्मजः, सुतः ।
इन्द्रः - सुराधिपः, वासवः, आखण्डलः ।
वृक्षः - तरुः, द्रुमः, पादपः ।
ब्राह्मणः - द्विजन्मा, द्विजः, विप्रः ।

पट्टिकाकरणम्

ग्रन्थः	ग्रन्थकर्ता	विभागः
महाभारतम् रामायणम् रघुवंशम् अभिज्ञानसाकुन्तलम् कुमारसम्भवम् श्रीशङ्करदिग्विजयम् नारायणीयम् वृक्षायुर्वेदः किरातार्जुनीयम् शिशुपालवधम् नैषधीयचरितम्	व्यासः वाल्मीकिः कालिदासः कालिदासः कालिदासः माधवविद्यारण्यस्वामि मेलपुत्रूर नारायणभट्टपादः सुरपालः भारविः माघः श्रीहर्षः	इतिहासम् इतिहासम् महाकाव्यम् नाटकम् महाकाव्यम् महाकाव्यम् स्तोत्रकाव्यम् शास्त्रग्रन्थः महाकाव्यम् महाकाव्यम् महाकाव्यम्

शत्रन्त -शानजन्तविवेचनम्

शत्रन्तम्	शानजन्तम्
गच्छन् पठन् पचन् रुदन् ताडयन् प्रेरयन् लिखन् गच्छन् स्मरन् हसन्	नुद्यमानः गम्यमानः कम्पमानः वन्दमानः पचमानः जल्पमानः क्रियमाणः भजमानः सेव्यमानः प्रेर्यमाणः

लकाराणां पट्टिकाकरणम्

लट्	लङ्	लोट्	विधिलिङ्
पठति	अपठत्	पठतु	पठेत्
लिखति	अलिखत्	लिखतु	लिखेत्
त्रसति	अत्रसत्	त्रसतु	त्रसेत्
ताडयति	अताडयत्	ताडयतु	ताडयेत्
वहति	अवहत्	वहतु	वहेत्
पीडयति	अपीडयत्	पीडयतु	पीडयेत्
गच्छति	अगच्छत्	गच्छतु	गच्छेत्
पिबति	अपिबत्	पिबतु	पिबेत्

क्त्वान्तम् - तुमुन्नन्तम् - ल्यबन्तम्

क्त्वान्तम्	तुमुन्नन्तम्	ल्यबन्तम्
पठित्वा	पठितुम्	प्रपाठ्य
उक्त्वा	वक्तुम्	प्रवक्ष्य
लिखित्वा	लिखितुम्	विलिख्य
स्मृत्वा	स्मर्तुम्	संस्मृत्य
गत्वा	गन्तुम्	आगत्य
पीत्वा	पातुम्	निपीय
दृष्ट्वा	द्रष्टुम्	संपश्य
ऊढ्वा	वोढुम्	संवाह्य

सस्यभेदानि

आद्यं पुष्पम् अनन्तरं फलं	वृक्षः	आम्रः, नालिकेरः, पूगः
अव्यक्तपुष्पः यः फलति सः	वनस्पतिः	पनसः, उदुम्बरः
फलपाकानन्तरं विनश्यति यः सः	ओषधीः	व्रीहिः, कदली, वेणुः,
प्रतानैः या प्रसरति सा	वीरुत्	द्राक्षा, कूश्माण्डः, कर्कटी

सस्यभेदम् अधिकृत्य सूचनानुसारं लघूपन्यासलेखनम् ।

सुरपालेन विरचितः शात्रग्रन्थः भवति वृक्षायुर्वेदः । अस्मिन् ग्रन्थे त्रयोदशाध्यायाः भवन्ति । सस्यभेदम् अधिकृत्य अस्मिन् ग्रन्थे विवृणोति । सस्यानि चतुर्विधानि भवन्ति । वृक्षः, वनस्पतिः, ओषधीः, वीरुत् इति भेदेन । यत्र आद्यं पुष्पम् अनन्तरं फलं च दृश्यते सः वृक्षः । उदा- आम्रः, नालिकेरः । यः अव्यक्तपुष्पः फलति सः वनस्पतिः । उदा - पनसः, उदुम्बरः । यः फलपाकानन्तरं विनश्यति सः ओषधीः । उदा - व्रीहिः, कदली । या प्रतानैः प्रसरति सा वीरुत् । उदा- द्राक्षा, कूश्माण्डः ।

सस्यानाम् औषधगुणाः

सस्यनामानि	औषधगुणाः
आमलकी	धातुपुष्टिः
हरिद्रा	विषनाशिनी
तुलसी	विषनाशिनी
निम्बः	व्रणनाशकः
आर्द्रकम्	कण्ठशुद्धिः
पुनर्नवा	ओजप्रदायिनी
ब्रह्मी	बुद्धिप्रदायिनी
कर्कटी	मूत्रविवर्धिनी
कर्णिकारः (आरग्वधः)	रक्तशुद्धिः
जपापुष्पम्	केशविवर्धिनी

पद्यं पठित्वा चोद्यानाम् उत्तरं लिखत ।

क) आत्मानमेव मन्येत
कर्तारं सुखदुःखयोः ।
तस्माच्छ्रेयस्करं मार्गं
प्रतिपद्येत न त्रसेत् ।

- १) सुखदुःखयोः कर्ता इति कं मन्येत ?
आत्मानम् एव मन्येत ।
- २) महत्तरम् - इत्यस्य समानार्थकं पदं श्लोकात् चित्वा लिखत ।
श्रेयस्करम्
- ३) तस्माच्छ्रेयस्करं - इत्यस्य पदच्छेदं लिखत ।
तस्मात् -श्रेयस्करम् ।
- ४) श्लोकात् एकम् अव्ययपदं चित्वा लिखत ।

ख) अपत्येषु च सर्वेषु
जननी तुल्यवत्सला ।
पुत्रे दीने तु सा माता
कृपार्द्रहृदया भवेत् ।

- १) अपत्येषु जननी कीदृशी भवति ?
तुल्यवत्सला भवति ।
- २) जननी -इति शब्दस्य समानार्थकं पदं श्लोकात् चित्वा लिखत ।
माता ।
- ३) श्लोकात् क्रियापदं चित्वा लिखत ।
भवेत् ।
- ४) दीने पुत्रे का कृपार्द्रहृदया भवेत् ?
माता ।

ग) स मुनिर्मुरभित्कुटुम्बिनी
पदचित्रैर्नवनीतकोमलैः ।
मधुरैरुपतस्थिवाँस्तवै-
द्विजदारिद्र्यदशानिवृत्तये । ।

१) सः मुनिः कां स्तुतवान् ?
मुरभित्कुटुम्बिनीम् ।

२) "सः मुनिः" - मुनिः कः?
शङ्करः ।

३) अवस्था - इत्यस्य समानार्थकपदं श्लोकात् चित्वा लिखत ।
दशा ।

४) पदचित्रैर्नवनीतकोमलैः- पदच्छेदं कृत्वा लिखत ।

उदाहरणानुसारं वाक्यं परिवर्तयत ।

उदा - सः शरीरेण दुर्बलः, मनसा शक्तः च भवति । । (यद्यपि ...तथापि)

यद्यपि सः शरीरेण दुर्बलः तथापि मनसा शक्तः च भवति ।

१) सः दरिद्रः भवति । दानशीलः च भवति ।

यद्यपि सः दरिद्रः तथापि दानशीलः च भवति ।

२) पुस्तकम् अतिमनोहरम् । मूल्यमपि तुच्छम् ।

यद्यपि पुस्तकम् अतिमनोहरम् तथापि मूल्यमपि तुच्छं भवति ।

३) वर्षाकालः समागता । वृष्टिः नास्ति ।

यद्यपि वर्षाकालः समागता तथापि वृष्टिः नास्ति ।

उदा - अद्यापकः कक्षयायाम् आगतः । छात्राः उत्तिष्ठन्ति । (यदा-- तदा)

यदा अद्यापकः कक्षयायाम् आगतः तदा छात्राः उत्तिष्ठन्ति ।

१) वर्षाकालः आगता । चण्डवातः आसीत् ।

यदा वर्षाकालः आगता तदा चण्डवातः आसीत् ।

२) कमलं विकसति । भ्रमराः आगच्छन्ति ।

यदा कमलं विकसति तदा भ्रमराः आगच्छन्ति ।
